

EUROVOLBY: Proč je vládní koalice prohraje

neviditelnypes.lidovky.cz/politika/eurovolby-proc-je-vladni-koalice-prohraje.A240313_194320_p_politika_nef

dnes

Předvídání budoucnosti bývalo doménou druidů či řeckých kněžek a já rozhodně nemám ambici předstírat, že vím, co se v budoucnosti stane, ale některé věci lze odhadnout. Zejména, když sledujete současné dění a z dostupných informací složíte dohromady celkový obraz.

A proto si troufám tvrdit, že výsledek evropských voleb bude pro českou vládní koalici studenou sprchou – a že si za ni může sama. Co mne k takovému závěru vede?

Předně, výchozí situace. Co bude hlavním tématem blížících se evropských voleb? Rozhodně Green Deal. Jak jeho kritici varovali už roky, na obyvatele EU dopadly jeho následky – drahé energie, propad průmyslové výroby, zvyšování cen, hrozící úbytek pracovních míst, snížení HDP a s tím spojené snížení životní úrovně, hrozící nedostupnost automobilů a tedy mobility. Viditelným, i když nikoli jediným výsledkem jsou současné protesty zemědělců, konající se v celé EU (i když ty jsou ze značné míry způsobeny tím, že si evropští zemědělci zvykli na neustálý přísun dotací a domnívají se, že na ně mají právo – se stejným pocitem, že mám právo a nezpochybnitelný nárok na peníze ostatních jsem se setkal v chudých zemích Afriky a Asie u lidí žijících už dlouhé roky z peněz donátorů). Dá se tedy předpokládat, že mnoho voličů bude hlasovat proti Green Dealu a tedy bude volit takovou kandidátku, která bude mít omezení nebo úplné zamítnutí Green Dealu ve volebním programu.

A jakou kandidátku nabízí voličům vládní koalice?

Pokud bude zachován stejný princip, jako u parlamentních voleb (což tak zatím je) budou to zřejmě kandidátky dvě. Jednu tvoří Piráti+STAN, druhou ODS+KDU-ČSL+TOP09. Piráti byli horlivými zastánci Green Dealu a hlasovali pro každý zákaz, regulaci či dotaci, kterou si zelená ideologie žádala. ODS byla naopak proti – což by mělo odpůrcům Green Dealu vyhovovat, ovšem to by nesměla být v předvolební koalici s TOP09, která se v prosazování zelené ideologie chová ještě agilněji, než Piráti. Ve výsledku tedy vládní koalice nabízí voličům dvě kandidátky, obě s výrazným zeleným zabarvením a zaměřením na prosazování Green Dealu.

Nabízí se otázka, proč vůbec ODS společnou kandidátku s TOP09 tvoří. Proč to dělá TOP09, to je jasné – strana s volebními preferencemi směřujícími k hranici povolené tolerance obsahu alkoholu v krvi řidiče by sama ve volbách na žádný úspěch nemohla ani pomyslet a spojení se stranou, která má solidní voličskou základnu je pro ni výtahem k dobře placeným křeslům v evropském parlamentu. Ale proč to dělá ODS?

Fakt nevím. Už dříve jsem se podíval nad tím, jak může vláda (a zde strana) v jejímž čele stojí profesor politologie páchat tak strašlivé politické chyby. Ale je možné, že je to jednoduše součástí nějakého vědeckého projektu, který má zjistit, jaké procento věrných voličů odpudím, když se spojím s ideovým protivníkem a budu dělat politiku mým voličům škodící. Když stejný pokus udělal svého času Václav Klaus (mimořádně také profesor), klesla voličská podpora z nějakých 30% na 7%. Možná se profesor Fiala rozhodl pokus zopakovat, aby se přesvědčil, že dospěje ke stejnému výsledku.

A nebo nepochopil, proč společná kandidátka zafungovala u parlamentních voleb. Tam se ovšem jednalo o společné téma, kterým bylo zastavení transferu státních peněz na bankovní účty Agrofertu. Na tom se vládní strany shodly a volili je lidé, kteří právě takový program chtěli. V evropských volbách takové společné téma neexistuje, výsledkem voleb nebude vláda, ale jen zastoupení v evropském parlamentu a o dominantním tématu hlasují zástupci vládních stran odlišně. Volič nemá žádný důvod společnou kandidátku odpůrců a zastánců Green Dealu volit, protože neví, jestli zvolený europoslanec bude hlasovat pro a nebo proti zeleným regulacím.

Zastávce Green Dealu bude patrně hlasovat pro Stranu zelených. Pro kandidátku s TOP09 nejspíš ne, protože by tím hlasoval i pro ODS a tedy proti Green Dealu. A pro koho bude hlasovat odpůrce Green Dealu? Pro Kandidátku s ODS nejspíš ne, protože mu tam bude vadit zelená úderka TOP09. Tak která kandidátka se bude jasně vymezovat proti zeleným regulacím?

Správně, bude do ANO, případně SPD a podobné protestní formace. A nezastaví je ani fakt, že ANO a její předseda při jednáních EU všechny zákazy a příkazy Green Dealu odsouhlasili. Voliči ANO totiž vědí, že ANO je účelová formace sloužící k zajištění dotací Agrofertu a že hlasování jeho představitelů není podmíněno ideologickým přesvědčením, nýbrž finančním pragmatismem. Pokud bylo pro získání evropských dotací Agrofertu nutné odsouhlasit Green Deal, hlasovali všichni Babišovi poslanci pro, jestliže bude v jiné politické situaci výhodnější Green Deal zamítnout, bez ostychu budou hlasovat proti Green Dealu.

Volič vládní koalice, který není zastáncem Green Dealu, tedy buďto bude volit nějakou nevládní stranu, nebo nepůjde volit vůbec. Ať tak či onak, jeho hlas pětikoalice nezíská. Navíc, pro vládní voliče, kteří jsou nespokojeni se současnými kroky vlády, jsou eurovolby poměrně bezpečnou možností pro pokárání vlády. Když bude volit jinou, než vládní stranu (nebo nebude volit vůbec), vyšle tím vládě signál, že je nespokojen, ale současně nezpůsobí pád vlády nebo vládní většiny v parlamentu. A bude doufat, že si vláda jeho protestu všimne a své jednání změní (aby ji v příštích parlamentních volbách mohl znovu volit).

Vládní koalice tedy v eurovolbách nedává svým voličům žádný skutečný důvod ji volit a naopak dost důvodů ji nevolit. Výsledkem nemůže být nic jiného, než volební neúspěch.

Takže, ač nejsem Sibyla, předpovídám vládě volební výprask. A může si za něj sama.

Dalibor Matušinský

[Pošli e-mailem](#)

[Verze pro tisk](#)

[Diskuse](#)

Sdílení článku

